

SEJM
RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ
IX kadencja

Druk nr 1614
Warszawa, 7 września 2021 r.

Pani
Elżbieta Witek
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

Na podstawie art. 118 ust. 1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej i na podstawie art. 32 ust. 2 regulaminu Sejmu niżej podpisani posłowie wnoszą projekt ustawy:

- o świadczeniu wyrównawczym dla osób pobierających wcześniejszą emeryturę z tytułu opieki nad dziećmi wymagającymi stałej opieki.

Do reprezentowania wnioskodawców w pracach nad projektem ustawy upoważniamy pana posła Jarosława Sachajkę.

(-) Waldemar Andzel; (-) Joanna Borowiak; (-) Krzysztof Czarnecki; (-) Witold Czarnecki; (-) Przemysław Drabek; (-) Elżbieta Duda; (-) Adam Gawęda; (-) Jarosław Gonciarz; (-) Paweł Kukiz; (-) Krzysztof Lipiec; (-) Grzegorz Lorek; (-) Anna Milczanowska; (-) Jan Mosiński; (-) Teresa Pamuła; (-) Marcin Porzucek; (-) Jarosław Sachajko; (-) Adam Śnieżek; (-) Teresa Wargocka; (-) Jarosław Zieliński; (-) Stanisław Żuk.

U S T A W A

z dnia.....

o świadczeniu wyrównawczym dla osób pobierających wcześniejszą emeryturę z tytułu opieki nad dziećmi wymagającymi stałej opieki¹⁾

Art. 1. Ustawa określa warunki nabywania prawa, tryb przyznawania oraz zasady wypłacania i finansowania świadczenia wyrównawczego dla osób pobierających wcześniejszą emeryturę z tytułu opieki nad dziećmi wymagającymi stałej opieki, zwanego dalej „świadczeniem wyrównawczym”.

2. Celem świadczenia wyrównawczego jest dodatkowe wsparcie dochodowe osób pobierających wcześniejszą emeryturę z tytułu opieki nad dziećmi wymagającymi stałej opieki.

Art. 2. 1. Prawo do świadczenia wyrównawczego przysługuje osobie pobierającej wcześniejszą emeryturę na podstawie przepisów rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 15 maja 1989 r. w sprawie uprawnień do wcześniejszej emerytury pracowników opiekujących się dziećmi wymagającymi stałej opieki (Dz. U. poz. 149), zwaną dalej „wcześniejszą emeryturą”, w kwocie niższej niż wysokość świadczenia pielęgnacyjnego, o którym mowa w art. 17 ust. 1 ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych (Dz. U. z 2020 r. poz. 111 oraz z 2021 r. poz. 1162).

2. Świadczenie wyrównawcze przysługuje miesięcznie w kwocie stanowiącej różnicę pomiędzy kwotą świadczenia pielęgnacyjnego, o którym mowa w ust. 1, a kwotą wcześniejszej emerytury.

3. Przez kwotę wcześniejszej emerytury rozumie się wysokość pobieranej emerytury brutto, wraz z kwotą wypłacaną przez zagraniczne instytucje właściwe do spraw emerytalno-rentowych, z wyłączeniem innych dodatków wypłacanych wraz z wcześniejszą emeryturą, przed dokonaniem odliczeń, potrąceń i zmniejszeń.

---

¹⁾ Niniejszą ustawą zmienia się ustawę z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych.

Art. 3. Świadczenie wyrównawcze jest przyznawane z urzędu.

Art. 4. 1. W razie przyznania, ustania lub ponownego obliczenia wysokości świadczeń, o których mowa w art. 2 ust. 3, świadczenie wyrównawcze podlega ponownemu obliczeniu z urzędu, w taki sposób, aby łączna kwota świadczeń, o których mowa w art. 2 ust. 3, wraz ze świadczeniem wyrównawczym, nie przekroczyła miesięcznie kwoty świadczenia pielęgnacyjnego, o którym mowa w art. 2 ust. 1, z zastrzeżeniem wyłączeń, o których mowa w art. 2 ust. 3.

2. W przypadku zmiany wysokości miesięcznej kwoty świadczenia pielęgnacyjnego, o którym mowa w art. 2 ust. 1, oraz zmiany wysokości świadczeń, o których mowa w art. 2 ust. 3, w wyniku rocznej waloryzacji świadczeń, Zakład Ubezpieczeń Społecznych dokonuje łącznie ponownego obliczenia świadczenia wyrównawczego w marcu każdego roku.

3. W przypadku ponownego obliczenia, o którym mowa w ust. 2, różnicę pomiędzy wypłaconym świadczeniem a należnym wypłaca się wraz z wcześniejszą emeryturą.

4. Świadczenie wyrównawcze nie przysługuje osobie uprawnionej, która jest tymczasowo aresztowana lub odbywa karę pozbawienia wolności, z wyjątkiem osoby uprawnionej, która odbywa karę pozbawienia wolności w systemie dozoru elektronicznego.

Art. 5. 1. Decyzję w sprawie świadczenia wyrównawczego wydaje i świadczenie to wypłaca Zakład Ubezpieczeń Społecznych.

2. Decyzje w sprawie świadczenia wyrównawczego, sporządzone z wykorzystaniem systemu teleinformatycznego, mogą zamiast podpisu zawierać nadruk imienia i nazwiska wraz ze stanowiskiem służbowym osoby upoważnionej do ich wydania.

3. Od decyzji w sprawie świadczenia wyrównawczego osobie uprawnionej przysługuje prawo odwołania do właściwego sądu w terminie i na zasadach określonych w przepisach ustawy z dnia 17 listopada 1964 r. – Kodeks postępowania cywilnego (Dz. U. z 2020 r. poz. 1575, 1578 i 2320 oraz z 2021 r. poz. 11, 1090 i 1177) dla postępowań w sprawach z zakresu ubezpieczeń społecznych. Przepisy art. 83 ust. 5-7 i art. 83a ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz. U. z 2021 r. poz. 423, 432 i 619) stosuje się odpowiednio.

Art. 6. 1. Wypłata świadczenia wyrównawczego następuje wraz z wypłatą wcześniejszej emerytury.

2. Na wniosek osoby uprawnionej do świadczenia wyrównawczego, zamieszkałej za granicą w państwie członkowskim Unii Europejskiej, państwie członkowskim Europejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu (EFTA) lub w państwie, z którym Rzeczpospolitą Polską łączy umowa międzynarodowa w dziedzinie ubezpieczeń społecznych przewidująca transfer emerytur lub rent, świadczenie wyrównawcze wypłaca się z wcześniejszą emeryturą, w państwie zamieszkania, na rachunek bankowy tej osoby za granicą lub w innej formie wskazanej przez organ emerytalny lub rentowy, w terminach i trybie ustalonym przez ten organ. Wpłata jest dokonywana w walucie wymiennej.

3. Przepis ust. 2 stosuje się również do osób uprawnionych do świadczenia wyrównawczego, zamieszkałych za granicą w państwie, z którym Rzeczypospolitej Polskiej nie łączy umowa międzynarodowa w dziedzinie ubezpieczeń społecznych przewidująca transfer emerytur i rent.

Art. 7. 1. Dla celów podatku dochodowego od osób fizycznych świadczenie wyrównawcze stanowi świadczenie, o którym mowa w art. 12 ust. 7 ustawy z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych (Dz. U. z 2021 r. poz. 1128, 1163, 1243, 1551 i 1574).

2. Do kwoty świadczenia wyrównawczego stosuje się odpowiednio art. 66 ust. 1 pkt 16, art. 81 ust. 8 pkt 2 i art. 85 ust. 9-11 ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (Dz. U. z 2021 r. poz. 1285, 1292 i 1559).

Art. 8. Do świadczenia wyrównawczego stosuje się odpowiednio art. 84 i art. 85 ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych.

Art. 9. W sprawach nieuregulowanych w ustawie dotyczących świadczenia wyrównawczego stosuje się odpowiednio przepisy ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2021 r. poz. 291, 353 i 794), z wyłączeniem art. 136 tej ustawy.

Art. 10. 1. Zakład Ubezpieczeń Społecznych jest uprawniony do pozyskiwania i przetwarzania danych osobowych w zakresie niezbędnym do przyznawania, ustania prawa do świadczenia wyrównawczego i wypłacania tego świadczenia.

2. Zabezpieczenie przetwarzania danych osobowych przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych polega co najmniej na:

- 1) dopuszczeniu do przetwarzania danych osobowych wyłącznie osób posiadających pisemne upoważnienie wydane przez administratora danych;

- 2) pisemnym zobowiązaniu osób upoważnionych do przetwarzania danych osobowych do zachowania ich poufności.

Art. 11. 1. Świadczenie wyrównawcze wraz z odsetkami za opóźnienie jest finansowane ze środków budżetu państwa.

2. Koszty obsługi, o których mowa w ust. 1, wynoszą 0,5% kwoty przeznaczonej na wypłatę świadczenia wyrównawczego.

Art. 12. W ustawie z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2021 r. poz. 291, 353 i 794) wprowadza się następujące zmiany:

- 1) w art. 139 w ust. 1 po pkt 2c dodaje się pkt 2d w brzmieniu:

„2d) kwoty nienależnie pobranych świadczeń wyrównawczych otrzymane na podstawie przepisów ustawy z dnia ..... o świadczeniu wyrównawczym dla osób pobierającej wcześniejszą emeryturę z tytułu opieki nad dziećmi wymagającymi stałej opieki (Dz. U. poz. ....);”;

- 2) w art. 140:

- a) w ust. 4 w pkt 1 wyrazy „w art. 139 ust. 1 pkt 1-2c oraz pkt 6-9” zastępuje się wyrazami „w art. 139 ust. 1 pkt 1-2d oraz pkt 6-9”;

- b) w ust. 6 w pkt 2 wyrazy „w art. 139 ust. 1 pkt 1-2c, 4 i 6-9” zastępuje się wyrazami „w art. 139 ust. 1 pkt 1-2d, 4 i 6-9”;

- 3) w art. 141 w ust. 1 w pkt 3 wyrazy „w art. 139 ust. 1 pkt 1-2c i 6-9” zastępuje się wyrazami „w art. 139 ust. 1 pkt 1-2d i 6-9”;

- 4) w art. 143 wyrazy „w art. 139 ust. 1 pkt 1-2c, 4 i 6-10” zastępuje się wyrazami „w art. 139 ust. 1 pkt 1-2d, 4 i 6-10”.

Art. 13. Ustawa wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2022 r.

Uzasadnienie

1. Potrzeba i cel uchwalenia ustawy

Celem projektowanej regulacji jest przyznanie osobom uprawnionym do wcześniejszej emerytury na mocy rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 15 maja 1989 r. w sprawie uprawnień do wcześniejszej emerytury pracowników opiekujących się dziećmi wymagającymi stałej opieki (Dz. U. poz. 149), którego przepisy obowiązywały do dnia 31 grudnia 1998 r., dodatkowego świadczenia wyrównującego wysokość tych emerytur do wysokości świadczenia pielęgnacyjnego (art. 2 projektowanej ustawy). Stąd też projekt ustawy określa warunki nabywania prawa, tryb przyznawania oraz zasady wypłacania i finansowania świadczenia wyrównawczego dla osób pobierających wcześniejszą emeryturę z tytułu opieki nad dziećmi wymagającymi stałej opieki.

Celem powyższego świadczenia wyrównawczego jest dodatkowe wsparcie dochodowe osób pobierających wcześniejszą emeryturę z tytułu opieki nad dziećmi wymagającymi stałej opieki, zwaną dalej „emeryturą EWK” (art. 1 projektowanej ustawy).

2. Rzeczywisty stan w dziedzinie, która ma być unormowana oraz różnice pomiędzy dotychczasowym a projektowanym stanem prawnym

Poprzez świadczenie – emeryturę EWK – umożliwiono nabycie prawa do emerytury bez względu na wiek jednemu z rodziców, posiadającemu wymagany okres zatrudnienia (wynoszący 20 lat dla kobiet oraz 25 lat dla mężczyzn) rozumianego jako wykonywanie pracy w ramach umowy o pracę, a zmuszonemu przerwać tę pracę z tej przyczyny, że stan zdrowia dziecka wymagał stałej opieki nad nim oraz pielęgnacji lub pomocy w czynnościach samoobsługowych. Mimo, że powyższe rozporządzenie utraciło moc obowiązującą z dniem wejścia w życie ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2021 r. poz. 291, z późn. zm.), to nadal – na podstawie jej art. 186 ust. 3 – jego przepisy mogą być stosowane wobec tych osób (niezależnie od daty urodzenia), które przed dniem 1 stycznia 1999 r. nie zgłosiły wniosku mimo, że spełniły wszystkie warunki wymagane do uzyskania prawa do emerytury bez względu na wiek.

Natomiast świadczenie pielęgnacyjne, obok zasiłku pielęgnacyjnego i specjalnego zasiłku opiekuńczego, jest jednym ze świadczeń opiekuńczych określonych w ustawie z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych (Dz. U. z 2020 r. poz. 111). Pomoc w tej formie przysługuje wymienionym w ustawie osobom, które nie podejmują lub rezygnują z zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej w celu sprawowania opieki nad osobą legitymującą się orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności albo orzeczeniem

o niepełnosprawności łącznie ze wskazaniami: konieczności stałej lub długotrwałej opieki lub pomocy innej osoby w związku ze znacznie ograniczoną możliwością samodzielnej egzystencji oraz konieczności stałego współudziału na co dzień opiekuna dziecka w procesie jego leczenia, rehabilitacji i edukacji. Świadczenie pielęgnacyjne jest rodzajem specjalnej, państwowej pomocy pieniężnej, o jaką mogą ubiegać się osoby opiekujące się niepełnosprawnym członkiem rodziny. Przywilej pobierania świadczenia pielęgnacyjnego przysługuje wszystkim tym, którzy zostali zmuszeni do rezygnowania z zatrudnienia lub z innej pracy zarobkowej w celu podjęcia opieki nad poważnie niepełnosprawnym krewnym.

Mimo, że emerytura EWK - w przeciwieństwie do świadczenia pielęgnacyjnego - zabezpiecza opiekuna dziecka niepełnosprawnego po ustaniu tej opieki, w projekcie ustawy proponuje się przyznać osobom uprawnionym do emerytury EWK, których emerytura jest niższa od kwoty świadczenia pielęgnacyjnego, świadczenie wyrównawcze do wysokości świadczenia pielęgnacyjnego. Podstawowym bowiem celem obydwu świadczeń jest zapewnienie środków utrzymania dla osób, które opiekują się (opiekowały się) niepełnosprawnym członkiem rodziny, rezygnując z tego tytułu z zatrudnienia.

W projekcie ustawy proponuje się, by w trakcie corocznej waloryzacji świadczeń emerytalno-rentowych, emerytury EWK nie tylko podlegały waloryzacji, ale również w przypadku gdy są one niższe, były podwyższane do kwoty świadczenia pielęgnacyjnego, obowiązującego od stycznia danego roku. Dodatkowo osoby pobierające emerytury EWK otrzymają, w terminie wypłaty zwaloryzowanej emerytury odpowiednie wyrównanie za miesiące styczeń i luty danego roku (art. 4 projektowanej ustawy). Takie rozwiązanie umożliwi otrzymywanie przez cały rok kalendarzowy emerytury EWK, w przypadku gdy jest ona niższa, w wysokości odpowiadającej obowiązującej w tym roku kwocie świadczenia pielęgnacyjnego. Świadczenie wyrównawcze będzie przyznawane z urzędu (art. 3 projektowanej ustawy) oraz jego wypłata będzie następować wraz emeryturą EWK (art. 6 projektowanej ustawy). Decyzję w sprawie świadczenia wyrównawczego będzie wydawać oraz świadczenie to wypłacać Zakład Ubezpieczeń Społecznych (art. 5 projektowanej ustawy).

Świadczenie wyrównawcze będzie więc przysługiwać miesięcznie, w kwocie brutto, odpowiadającej różnicy pomiędzy kwotą świadczenia pielęgnacyjnego a kwotą emerytury EWK. Przez kwotę emerytury EWK rozumie się wysokość pobieranej emerytury brutto, wraz z kwotą wypłacaną przez zagraniczne instytucje właściwe do spraw emerytalno-rentowych, z wyłączeniem dodatków wypłacanych przy emeryturze EWK, przed dokonaniem odliczeń, potrąceń i zmniejszeń (art. 2 projektowanej ustawy).

Ze względu na fakt, że istotą świadczenia emerytalnego jest zabezpieczenie ryzyka niezdolności do pracy w związku z niemożnością wykonywania pracy ze względu na wiek, w projekcie ustawy zaproponowano, by w stosunku do świadczenia wyrównawczego obowiązywały zasady analogiczne jak przy emeryturach i rentach. Stąd też świadczenie wyrównawcze będzie podlegać podatkowi od osób fizycznych oraz składce na ubezpieczenia zdrowotne (art. 7 projektowanej ustawy) i będą do niego miały odpowiednie zastosowanie przepisy art. 84 i art. 85 ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz. U. z 2021 r. poz. 423, z późn. zm.) (art. 8 projektowanej ustawy), jak również zasady dotyczące potrąceń określonych w ustawie z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (art. 12 projektowanej ustawy). Dodatkowo, w sprawach nieuregulowanych będą miały zastosowanie przepisy ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, z wyjątkiem art. 136 tej ustawy (art. 9 projektowanej ustawy).

Proponuje się, by ustawa weszła w życie z dniem 1 stycznia 2022 r. (art. 13 projektowanej ustawy).

3. Skutki projektowanej ustawy oraz źródła finansowania

Proponowane rozwiązanie zakłada - wyłącznie dla grupy osób, które nigdy nie miały możliwości być uprawnionymi do świadczeń rodzinnych z tytułu opieki nad osobą niepełnosprawną - pewnego rodzaju rekompensatę z tytułu aktualnego zróżnicowania wysokości ich świadczenia emerytalnego (EWK) z wysokością świadczenia pielęgnacyjnego (w przypadku gdy to pierwsze jest niższe od drugiego, bowiem rozwiązania systemowe są skonstruowane w ten sposób, że w przypadku nabycia emerytury odpada podstawa prawna do pobierania świadczenia pielęgnacyjnego).

Projekt ustawy o świadczeniu wyrównawczym dla osób pobierających wcześniejszą emeryturę z tytułu opieki nad dziećmi wymagającymi stałej opieki dotyczy wyłącznie tej grupy emerytów, którzy na mocy rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 15 maja 1989 r. w sprawie uprawnień do wcześniejszej emerytury pracowników opiekujących się dziećmi wymagającymi stałej opieki (Dz. U. poz. 149) uzyskali prawo do emerytury, tzw. EWK.

Szacuje się, że obecnie około 25,3 tys. osób jest uprawnionych do emerytury EWK, co powoduje, że koszt proponowanego rozwiązania w 2022 r. nie powinien przekroczyć 165 mln zł.

Proponuje się ponadto, by świadczenie wyrównawcze wraz z odsetkami za opóźnienie było finansowane ze środków budżetu państwa, a koszty jego obsługi wynosiły 0,5% kwoty przeznaczonej na wypłatę świadczenia wyrównawczego (art. 11 projektowanej ustawy).

4. Oświadczenie o zgodności projektu ustawy z prawem Unii Europejskiej

Projekt ustawy nie jest sprzeczny z prawem Unii Europejskiej.

Warszawa, 16 września 2021 r.

BAS-WAPM-2155/21

Pani
Elżbieta Witek
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

SEKRETARIAT Z-CY SZEFA KS
L.dz. DS 1120 547.21
Data wpływu 17.09.2021

Opinia

w sprawie zgodności z prawem Unii Europejskiej poselskiego projektu ustawy o świadczeniu wyrównawczym dla osób pobierających wcześniejszą emeryturę z tytułu opieki nad dziećmi wymagającymi stałej opieki (przedstawiciel wnioskodawców: poseł Jarosław Sachajko)

Na podstawie art. 34 ust. 9 uchwały Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 30 lipca 1992 roku – Regulamin Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej (Monitor Polski z 2021 r. poz. 483) sporządza się następującą opinię:

1. Przedmiot projektu ustawy

Projekt ustawy zakłada wprowadzenie świadczenia wyrównawczego dla osób pobierających wcześniejszą emeryturę z tytułu opieki nad dziećmi wymagającymi stałej opieki (dalej: świadczenie wyrównawcze). Projekt określa warunki nabywania, tryb przyznawania świadczenia oraz zasady wypłacania i finansowania tego świadczenia.

Prawo do świadczenia wyrównawczego będzie przysługiwało osobie pobierającej wcześniejszą emeryturę na podstawie przepisów rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 15 maja 1989 r. w sprawie uprawnień do wcześniejszej emerytury pracowników opiekujących się dziećmi wymagającymi stałej opieki¹, w kwocie niższej niż wysokość świadczenia pielęgnacyjnego z tytułu rezygnacji z zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej, przysługującego na podstawie art. 17 ust. 1 ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych². Kwota wcześniejszej emerytury w rozumieniu projektu to wysokość pobieranej emerytury brutto wraz z kwotą wypłacaną przez zagraniczne instytucje

¹ Dz. U. Nr 28, poz. 149, ze zmianami.

² Dz. U. z 2020 r. poz. 111 oraz Dz. U. z 2021 r. poz. 1162.

właściwe do spraw emerytalno-rentowych, z wyłączeniem innych dodatków wypłacanych wraz z wcześniejszą emeryturą, przed dokonaniem odliczeń, potrąceń

i zmniejszeń (art. 2 ust. 3 projektu). Proponowane świadczenie wyrównawcze ma być wypłacane miesięcznie, przyznawane z urzędu, w kwocie stanowiącej różnicę pomiędzy kwotą świadczenia pielęgnacyjnego a kwotą wcześniejszej emerytury. Zakład Ubezpieczeń Społecznych będzie wydawał decyzję w sprawie świadczenia wyrównawczego i będzie wypłacał to świadczenie.

Projekt przewiduje zmianę artykułów 139, 140, 141 oraz 143 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych³, w celu uwzględnienia nowego świadczenia w zmienianych przepisach.

Proponowana ustawa ma wejść w życie z dniem 1 stycznia 2022 r.

2. Stan prawa Unii Europejskiej w materii objętej projektem

W prawie Unii Europejskiej w dziedzinie świadczeń zabezpieczenia społecznego, w tym świadczeń emerytalno-rentowych, należy wskazać rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 883/2004 z dnia 29 kwietnia 2004 r. w sprawie koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego⁴ (dalej: rozporządzenie (WE) nr 883/2004) oraz rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 987/2009 z dnia 16 września 2009 r. dotyczące wykonywania rozporządzenia (WE) nr 883/2004 w sprawie koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego⁵ (dalej: rozporządzenie (WE) nr 987/2009).

3. Analiza przepisów projektu pod kątem ustalonego stanu prawa Unii Europejskiej

Ustanowienie nowego świadczenia – świadczenia wyrównawczego dla osób pobierających wcześniejszą emeryturę z tytułu opieki nad dziećmi wymagającymi stałej opieki – należy do kompetencji państwa członkowskiego i kwestia ta – co do zasady – nie jest objęta prawem UE.

Odnosząc się natomiast do art. 2 ust. 3 projektu – określającego sposób ustalania wysokości świadczenia wyrównawczego poprzez odniesienie do, określonej w tym celu, wysokości pobieranej emerytury – należy przywołać art. 10 oraz art. 53 rozporządzenia (WE) nr 883/2004. Przepisy te odnoszą się do zakazu kumulacji świadczeń oraz określają zasady przeciwdziałania kumulacji. Proponowane przepisy projektu nie są sprzeczne z tymi regulacjami.

³ Dz. U. z 2021 r. poz. 291, ze zmianami.

⁴ Dz. Urz. UE L 166 z 30.4.2004 r., str. 1, ze zmianami; Dz. Urz. UE Polskie wydanie specjalne rozdz. 5, t. 5, str. 72.

⁵ Dz. Urz. UE L 284 z 30.10.2009 r., str. 1, ze zmianami.

4. Konkluzja

Projekt ustawy o świadczeniu wyrównawczym dla osób pobierających wcześniejszą emeryturę z tytułu opieki nad dziećmi wymagającymi stałej opieki nie jest sprzeczny z prawem Unii Europejskiej.

Autor:

Dorota Olejniczak
ekspert ds. legislacji
w Biurze Analiz Sejmowych

Akceptował:
Wicedyrektor
Biura Analiz Sejmowych

Sobolewski

Przemysław Sobolewski

Warszawa, 16 września 2021 r.

BAS-WAPM-2156/21

Pani
Elżbieta Witek
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

SEKRETARIAT Z-CY SZEFA KS
L.dz. DS. 1120.547.21(2)
Data wpływu 17.09.2021

Opinia

w sprawie stwierdzenia, czy poselski projekt ustawy o świadczeniu wyrównawczym dla osób pobierających wcześniejszą emeryturę z tytułu opieki nad dziećmi wymagającymi stałej opieki (przedstawiciel wnioskodawców: poseł Jarosław Sachajko) jest projektem ustawy wykonującej prawo Unii Europejskiej w rozumieniu art. 95a regulaminu Sejmu

Projekt ustawy zakłada wprowadzenie świadczenia wyrównawczego dla osób pobierających wcześniejszą emeryturę z tytułu opieki nad dziećmi wymagającymi stałej opieki (dalej: świadczenie wyrównawcze). Projekt określa warunki nabywania, tryb przyznawania świadczenia oraz zasady wypłacania i finansowania tego świadczenia.

Prawo do świadczenia wyrównawczego będzie przysługiwało osobie pobierającej wcześniejszą emeryturę na podstawie przepisów rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 15 maja 1989 r. w sprawie uprawnień do wcześniejszej emerytury pracowników opiekujących się dziećmi wymagającymi stałej opieki¹, w kwocie niższej niż wysokość świadczenia pielęgnacyjnego z tytułu rezygnacji z zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej, przysługującego na podstawie art. 17 ust. 1 ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych². Kwota wcześniejszej emerytury w rozumieniu projektu to wysokość pobieranej emerytury brutto, wraz z kwotą wypłacaną przez zagraniczne instytucje właściwe do spraw emerytalno-rentowych, z wyłączeniem innych dodatków wypłacanych wraz z wcześniejszą emeryturą, przed dokonaniem odliczeń, potrąceń i zmniejszeń (art. 2 ust. 3 projektu). Proponowane świadczenie wyrównawcze ma być wypłacane miesięcznie, przyznawane z urzędu, w kwocie stanowiącej różnicę

¹ Dz. U. Nr 28, poz. 149, ze zmianami.

² Dz. U. z 2020 r. poz. 111 oraz Dz. U. z 2021 r. poz. 1162.

WYDZIAŁ OBSŁUGI PREZYDIUM SEJMU

L.dz. SPS-WP.020.284.7.2021

Data wpływu 17.09.2021r.

pomiędzy kwotą świadczenia pielęgnacyjnego a kwotą wcześniejszej emerytury. Zakład Ubezpieczeń Społecznych będzie wydawał decyzję w sprawie świadczenia wyrównawczego i będzie wypłacał to świadczenie.

Projekt przewiduje zmianę artykułów 139, 140, 141 oraz 143 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych³, w celu uwzględnienia nowego świadczenia w zmienianych przepisach.

Projekt ustawy nie zawiera przepisów mających na celu wykonanie prawa Unii Europejskiej.

Poselski projekt ustawy o zmianie ustawy o świadczeniu wyrównawczym dla osób pobierających wcześniejszą emeryturę z tytułu opieki nad dziećmi wymagającymi stałej opieki **nie jest projektem ustawy wykonującej prawo UE.**

Autor:

Dorota Olejniczak
ekspert ds. legislacji
w Biurze Analiz Sejmowych

Akceptował:
Wicedyrektor
Biura Analiz Sejmowych

Przemysław Sobolewski

---

³ Dz. U. z 2021 r. poz. 291, ze zmianami.